

BACALAUREAT 2009

PROGRAMA DE EXAMEN PENTRU LIMBA ITALIANĂ

I. STATUTUL DISCIPLINEI

În conformitate cu prevederile Legii învățământului în vigoare, toți absolvenții învățământului liceal vor susține un examen oral la una din limbile moderne studiate, ca probă obligatorie (proba *B*). De asemenea, pot alege o limbă modernă pentru examenul scris, ca probă opțională, la alegere (proba *E* sau *F*)¹.

Repartizarea pe categorii de subiecte/teste – pentru ambele probe (orală și scrisă) – se realizează în funcție de *nivelul* și *forma* de studiu, în acord cu *Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat 2009* și cu precizările programelor școlare de limba italiană pentru ciclul liceal².

1. Filiera teoretică și vocațională (toate profilurile și specializările)

LIMBA MODERNĂ 1 (normal, intensiv, bilingv)

LIMBA MODERNĂ 2

LIMBA MODERNĂ 3³

2. Filiera tehnologică

LIMBA MODERNĂ 1

Ruta directă și ruta progresivă (ambele rute de calificare, toate calificările profesionale).

LIMBA MODERNĂ 2

Ruta directă de calificare (toate calificările profesionale) și **ruta progresivă** (calificările profesionale: *tehnician în activități de comerț, tehnician în gastronomie, organizator banqueting, tehnician în hotelărie*)

Categoriile menționate corespund nivelurilor de competență A2, B1 și B2 prevăzute de **Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi Străine**.

¹ Conform listei disciplinelor, aprobată de M.E.C.T., la care se susțin examen (sesiunea de bacalaureat 2009).

² Programe școlare de limba italiană pentru *filiera teoretică, filiera vocațională* (toate profilurile și specializările: O.M. nr. 3458 / 09.03.2004; O.M. 4598 / 31.08.2004; O.M. 3410 / 07.03.2006), *filiera tehnologică* (O.M. 3488 / 23.03.2006)

³ Din această categorie fac parte absolvenții care au început studiul limbii italiene în clasa a IX-a, ca L3 / absolvenții învățământului în limbile minorităților naționale (anul IV de studiu).

II. COMPETENȚE DE EVALUAT

COMPETENȚE GENERALE

L1, L2, L3

- Filiera teoretică, toate profilurile și specializările
- Filiera vocațională, toate profilurile și specializările

Competențele generale sunt, în general, aceleași pentru toate filierele / profilurile / specializările (cu excepția filierei tehnologice), în funcție de probă (oral / scris):

- Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare.
- Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor contexte variate de comunicare / sarcini de lucru variate.
- Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă.
- Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare.

COMPETENȚE SPECIFICE

Competențele specifice (și conținuturile) se diferențiază pe cele trei nivele : L1, L2 și L3, astfel:

LIMBA MODERNĂ 1 (normal, intensiv, bilingv)

1. Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare

- 1.1. Identificarea sensului global al unui mesaj.
- 1.2. Identificarea ideilor principale / de informații cheie / de detalii specifice / extragerea esențialului din texte autentice.
- 1.3. Selectarea și corelarea de informații din diverse părți ale unui text/ din texte diferite în scopul îndeplinirii unei sarcini de lucru.
- 1.4. Identificarea, în mesaje diverse, a atitudinilor, sentimentelor, punctelor de vedere exprimate (pentru a le compara cu punctul de vedere personal).
- 1.5. Analizarea unor situații descrise în texte în scopul unui studiu aprofundat/ al luării unor decizii.
- 1.6. * *Identificarea elementelor structurale ale textului literar (temă, subiect, mesaj, personaj, cadrul acțiunii).*
- 1.7. * *Identificarea elementelor structurale ale textului literar (vocea auctorială, narațiune la pers. I și a III-a, personaj), a simbolurilor, a metaforelor, a altor mijloace de expresie artistică.*

2. Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor contexte variate de comunicare

- 2.1. Descrierea unor activități cotidiene, obiceiuri; prezentarea de descrieri clare și detaliate, pe subiecte legate de domenii de interes propriu și de domeniul de specializare.
- 2.2. Relatarea conținutului unui film / prezentarea de cărți, evenimente, experiențe, cu exprimarea sentimentelor / reacțiilor personale în legătură cu acestea.
- 2.3. Redactarea de paragrafe / texte pe o temă de interes.
- 2.4. Expunerea unor idei, opinii și puncte de vedere proprii și susținerea lor cu argumente și exemple.
- 2.5. Elaborarea unui raport (a desfășurării unei activități de grup / proiect individual / activități cotidiene etc.) / referat / eseu */ prezentare, argumentate logic și susținute de exemple pertinente din experiența personală sau din alte surse.
- 2.6. Completarea de formulare și redactarea de texte funcționale variate, cu respectarea convențiilor specifice și cu folosirea de conectori.
- 2.7. Utilizarea convențiilor folosite în comunicarea orală și în scris, formală și informală, adecvând formatul și limbajul la context și la tipul de text.
- 2.8. * *Argumentarea, oral/ în scris, a modului personal de interpretare a unui text literar.*

* Competențele specifice marcate prin corp de literă *cursiv* și asterisc sunt obligatorii numai pentru **specializările filologie** (filiera teoretică, profil umanist) și **științe sociale** (filiera vocațională, profil militar M.A.I.), care au prevăzută 1 oră/ săptăm. de limba modernă 1 în curriculumul diferențiat (CD).

3. Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă

- 3.1. Solicitarea adecvată a ideilor, opiniilor, părerilor interlocutorului și răspunsuri / comentarii adecvate la acestea; solicitarea / oferirea de clarificări / explicații.
- 3.2. Oferirea de răspunsuri la un chestionar pe teme de interes, în care sunt motivate opțiunile.
- 3.3. Formularea de idei/ păreri pe teme de interes în cadrul unei discuții / în mesaje de răspuns.
- 3.4. Susținerea unui punct de vedere în cadrul unei conversații, unui schimb de mesaje scrise, pe teme de interes.
- 3.5. Avansarea unor ipoteze și formularea de răspunsuri adecvate la ipotezele emise de ceilalți.
- 3.6. Redactarea de scrisori / alte texte funcționale pe diferite teme, către diverși destinatari, în diferite scopuri de comunicare (a obține ceva, a informa, a convinge, a invita, a refuza etc.), cu adecvarea formatului și a limbajului la subiect și la cititorul intenționat.
- 3.7. Adaptarea formei mesajului la context / la situația de comunicare în funcție de stil (formal / informal), respectând normele socio-culturale uzuale.
- 3.8. * *Susținerea cu argumente relevante a unui punct de vedere în cadrul unei discuții / al unui schimb de mesaje scrise, pe teme culturale / literare.*

4. Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare

- 4.1. Transformarea unor mesaje din vorbire directă în vorbire indirectă.
- 4.2. Sintetizarea sub formă de schemă / notițe a conținutului unui text; rezumarea în scris a unui text citit.
- 4.3. Transferul informațiilor din texte referitoare la domeniul de specializare în diverse forme de prezentare.
- 4.4. Traducerea din limba italiană în limba maternă / din limba maternă în limba italiană a unor texte / mesaje de dificultate medie, din domenii de interes / din domeniul de specializare.
- 4.5. * *Rezumarea orală și / sau în scris a esențialului dintr-un text literar.*
- 4.6. * *Parafrizarea unui citat folosind exemple personale / prin raportare la experiență personală.*
- 4.7. * *Raportarea mesajului literar la experiențe personale.*

* Competențele specifice marcate prin corp de literă *cursiv* și asterisc sunt obligatorii numai pentru **specializările filologie** (filiera teoretică, profil umanist) și **științe sociale** (filiera vocațională, profil militar M.A.I.), care au prevăzută 1 oră/ săptăm. de limba modernă 1 în curriculumul diferențiat (CD).

LIMBA MODERNĂ 2

1. Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare

- 1.1. Desprinderea sensului global / ideilor esențiale dintr-un text dat.
- 1.2. Identificarea și selectarea, din mesaje variate, de informații și opinii relevante / de informații punctuale / de informații specifice.
- 1.3. Deducerea înțelesului unor elemente lexicale necunoscute, cu ajutorul contextului.
- 1.4. * *Identificarea, prin citire rapidă de informații / detalii specifice dintr-un text, mai lung în vederea rezolvării unei sarcini de lucru.*
- 1.5. * *Corelarea de informații din diverse părți ale unui text / din texte literare diferite pentru a rezolva o sarcină de lucru.*

2. Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor contexte variate de comunicare

- 2.1. Prezentarea / Relatarea unui fapt divers / film / întâmplări / eveniment socio-cultural sau profesional, subliniind elementele semnificative.
- 2.2. Completarea de documente (formulare, chestionare etc.) de uz curent și specifice domeniului de specializare.
- 2.3. Redactarea de texte funcționale variate (instrucțiuni, anunțuri de mică publicitate, pagini de jurnal etc.), aducând argumente și exemple în sprijinul opiniilor exprimate.
- 2.4. Elaborarea de descrieri pe subiecte legate de domenii de interes personal (evenimente, experiențe personale) / profesional.
- 2.5. Elaborarea unui text structurat pe subiecte cunoscute, cu folosirea unui limbaj adecvat.
- 2.6. Emiterea de ipoteze și susținerea lor cu câteva argumente.

3. Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă

- 3.1. Solicitarea opiniilor interlocutorului și comentarea succintă a părerilor exprimate de parteneri / exprimarea poziției (acord / dezacord); solicitarea și oferirea de clarificări, explicații.
- 3.2. Oferirea de răspunsuri concrete și de ordin personal la un chestionar / sondaj / interviu.
- 3.3. Exprimarea unor sentimente și reacții (surpriză, bucurie, neplăcere, interes, indiferență, regret, uimire) referitoare la evenimente / situații / experiențe trăite sau aflate.
- 3.4. Realizarea unui interviu structurat pe baza unui chestionar elaborat.
- 3.5. Redactarea unor mesaje de răspuns în care sunt exprimate mulțumiri sau scuze.
- 3.6. Redactarea de texte funcționale pe diferite teme, adresate anumitor destinatari în diferite scopuri de comunicare (pentru a exprima intenții, a obține ceva, a informa, a convinge, a invita, a refuza etc.).
- 3.7. Adecvarea formatului / limbajului la subiect / interlocutor / cititorul intenționat, cu utilizarea convențiilor / normelor sociale și culturale folosite în comunicarea formală și informală.

4. Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare

- 4.1. Luarea de notițe dintr-o lectură, în vederea realizării unui raport / unei informări.
- 4.2. Redarea, prin cuvinte proprii, a unor mesaje / texte simple din domenii cunoscute.
- 4.3. Traducerea din limba italiană în limba maternă / din limba maternă în limba italiană, a unui mesaj / text de mică dificultate.
- 4.4. Reducerea unui paragraf la o idee esențială / rezumarea conținutului unui mesaj / text.
- 4.5. Transferul informațiilor factuale din texte de informare generală în diverse forme de prezentare.
- 4.6. * *Transferul și adaptarea semnificației unui text literar la contexte neliterare.*

* Competențele specifice marcate prin corp de literă *cursiv* și asterisc **sunt obligatorii numai pentru specializarea filologie** (filiera teoretică, profil umanist) care are prevăzută 1 oră/ săptăm. de limba modernă 2 în curriculumul diferențiat (CD).

Limba modernă 3

1. Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare

- 1.1. Desprinderea semnificației globale; identificarea și selectarea informației relevante / ideilor principale și a unor detalii din mesaje / documente simple / fragmente / texte autentice simple pentru îndeplinirea unor sarcini de lucru.
- 1.2. Sesizarea ordinii evenimentelor relatate într-un text scurt și simplu.
- 1.3. Recunoașterea argumentelor și identificarea concluziilor dintr-un text argumentativ, pe teme cunoscute.

2. Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor contexte variate de comunicare

- 2.1. Povestirea / Relatarea unei activități, unui fapt divers / eveniment / film, unor experiențe / întâmplări personale.
- 2.2. Formularea de întrebări și răspunsuri / de opinii argumentate despre ceea ce îi place / nu îi place, pe o temă dată.
- 2.3. Redactarea unei scrisori personale simple.
- 2.4. Explicarea folosirii unui produs / aplicării unei proceduri și răspunsul la întrebări de clarificare.
- 2.5. Completarea de formulare de uz curent (CV, vize).

3. Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă

- 3.1. Redactarea de mesaje scurte pe teme familiare.
- 3.2. Formularea de opinii / sugestii, solicitarea și formularea de instrucțiuni.
- 3.3. Oferirea de răspunsuri și informații la întrebări simple (interviu / chestionar).
- 3.4. Redactarea unei scurte scrisori de răspuns la o scrisoare personală / oficială sau la anunțuri din mass-media.

4. Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare

- 4.1. Redactarea unui text simplu, explicativ, prin transferarea informațiilor dintr-o schemă / diagramă / tabel / desen.
- 4.2. Transformarea din vorbire directă în vorbire indirectă a unor mesaje simple pe teme de viață cotidiană.
- 4.3. Rezumarea unui text simplu.
- 4.4. Traducerea unor mesaje simple, din limba italiană în limba maternă / din limba maternă în limba italiană.

FILIERA TEHNOLOGICĂ

Clasa a XI-a și a XII-a, filiera tehnologică – *ruta directă* și *ruta progresivă* de calificare profesională (toate calificările profesionale)

COMPETENȚE GENERALE

- Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris, identificarea și selectarea de informații în scopul îndeplinirii unor sarcini de lucru.
- Producerea de mesaje orale sau scrise în scopul îndeplinirii unor sarcini de lucru variate.
- Realizarea de interacțiuni, în comunicarea orală (în situație de examen) sau scrisă, pe teme cotidiene și pe teme profesionale.

COMPETENȚE SPECIFICE

1. Obține informații prin receptarea de mesaje orale, în scopul îndeplinirii unor sarcini de lucru

- 1.1. Identificarea punctelor de vedere / a opiniilor, atitudinilor exprimate de interlocutor (în situație de examen).
- 1.2. Identificarea de informații-cheie, necesare și suficiente pentru a rezolva o sarcină de lucru.

2. Obține informații prin receptarea de mesaje scrise, în scopul îndeplinirii unor sarcini de lucru

- 2.1. Identificarea de informații, idei și opinii relevante - necesare pentru a îndeplini o sarcină de lucru – în texte de informare generală / în texte referitoare la domeniul de activitate.
- 2.2. Scanarea unui text mai lung pentru identificarea rapidă de informații / detalii specifice pentru rezolvarea unei sarcini de lucru.
- 2.3. Corelarea în mod coerent a mai multor informații din diverse părți ale unui text / din texte diferite pentru rezolvarea unei sarcini de lucru.
- 2.4. Transferul informațiilor din texte referitoare la domeniul ocupațional în diverse forme de prezentare.
- 2.5. Identificarea sensului cu ajutorul contextului, în texte pe teme legate de specialitate.

3. Exprimă mesaje orale, în scopul îndeplinirii unor sarcini de lucru variate

- 3.1. Solicitarea opiniilor interlocutorului și răspunsul adecvat la acestea; solicitarea și oferirea de informații, clarificări și explicații.
- 3.2. Formularea clară, precisă și în mod politicos a informațiilor/ instrucțiunilor și a întrebărilor/ solicitărilor, folosind un limbaj adecvat la context și respectând convențiile uzuale.
- 3.3. Prezentarea de descrieri:
 - pe subiecte legate de domenii de interes propriu și / sau profesional.
 - ** de activități, stări și experiențe personale legate de viața cotidiană și de domeniul de activitate.*
 - ** de produse și servicii specifice domeniului ocupațional.*

4. Elaborează mesaje scrise, în scopul îndeplinirii unor sarcini de lucru variate

- 4.1. Transmiterea de informații corecte vizând aspecte din domeniul de activitate.
- 4.2. Completarea de documente și formulare profesionale, specifice domeniului ocupațional.
- 4.3. Redactarea unor texte funcționale variate, structurate, și cu folosirea de conectori.
- 4.4. Adecvarea formatului și limbajului la context, la tipul de text, la subiect și la cititorul intenționat; utilizarea convențiilor folosite în comunicarea scrisă, formală și informală.

* Competențele specifice marcate prin corp de literă *cursiv* și asterisc sunt obligatorii numai pentru **Limba 2**.

III. CONȚINUTURI

LIMBA MODERNĂ 1 (normal, intensiv, bilingv)

1. DOMENII TEMATICE

Temele pentru expuneri / redactări sunt alese din tematica prevăzută de *Programele școlare de limba italiană pentru ciclul liceal (L1)* și sunt inspirate din tot ceea ce reprezintă realitatea înconjurătoare, viața de fiecare zi, experiența personală și experiența umană în general.

DOMENIUL PERSONAL

- Viața personală (stil de viață, alimentație, sănătate, educație; activități în timpul liber, călătorii; etc.).
- Relații interpersonale în familie și în societate, bunele maniere, relații între tineri (munca în echipă / participarea la proiecte de cooperare educativă etc.).
- Pregătirea tinerilor pentru viața activă (civism, proiecte de dezvoltare personală și de inserție socială).
- Universul adolescenței (viața cotidiană, cultură, sport, probleme ale vieții cotidiene: droguri / alcool / fumat / SIDA etc.); universul afectiv al tinerilor.

DOMENIUL PUBLIC

- Țări, orașe, călătorii – obiective / situri culturale și turistice
- Aspecte semnificative din viața contemporană (sociale / economice / tehnice / culturale / ecologice).
- Serviciile în societatea contemporană (servicii medicale / hoteliere / instituții de spectacole etc.).
- Locuri și instituții publice (administrative / culturale); relația cu instituțiile și serviciile publice.
- Mijloace moderne de comunicare în masă.
- Mediu urban / mediu rural.
- Mediul înconjurător; ocrotirea mediului și dezvoltarea durabilă.

DOMENIUL OCUPAȚIONAL

- Universul profesiilor și al meseriilor – aspecte relevante; cunoașterea unor aspecte semnificative din viața profesională (activități și profesii).
- Preocupări, proiecte de formare individuală / profesională.

DOMENIUL EDUCAȚIONAL, CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE

- Aspecte de cultură și civilizație în societatea italiană.
- Repere de cultură și civilizație ale spațiului cultural italian; viața culturală (muzee / festivaluri / evenimente culturale etc.); obiceiuri, tradiții, sărbători tradiționale; personalități din sfera culturală / științifică / sportivă / religiei / muzicii / literaturii;
- Condiția și rolul femeii în societatea contemporană.
- Progresul tehnologic în societatea avansată universul mass-media.
- Instituții europene și procesul de integrare europeană; * *construcția europeană, aportul Italiei la acest proces.*
- Generația tânără și comunicarea în mediul electronic.

2. FUNCȚII COMUNICATIVE

Se va urmări capacitatea candidaților de a folosi în mod corect și adecvat, oral și în scris, în contexte relevante (registru formal / informal) elemente și structuri lexicale corespunzătoare următoarelor funcții comunicative, prevăzute de *Programele școlare de limba italiană pentru ciclul liceal (L1)*:

- | | |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • A exprima acordul/dezacordul • A da /a cere informații practice • A exprima posibilitatea sau imposibilitatea • A a-și exprima admirația, interesul • A exprima gusturi, preferințe • A exprima îndoiala/regretul • A solicita repetarea/reformularea unui mesaj • A confirma/infirma o informație • A solicita confirmare/infirmarea unei informații • A formula un raționament relaționând cauze, efecte, ipoteze • A exprima sentimente, stări emoționale și fizice • A solicita/a oferi informații despre obiecte, locuri, acțiuni, persoane (identitate, pregătire, preocupări, profesie, proiecte, realizări) • A descrie persoane, fapte, atitudini • A descrie obiecte, locuri, fenomene | <ul style="list-style-type: none"> • A realiza descrieri/prezentări de orașe, personalități/aspecte culturale și sociale • A relata o întâmplare/eveniment/o suită de acțiuni/ o discuție • A explica un fenomen, o stare • A argumenta un punct de vedere personal • A face o expunere pe o temă dată • A exprima interese, intenții și preferințe legate de dezvoltarea profesională • A situa un eveniment în timp • A da instrucțiuni, indicații • *A exprima aprecieri asupra unei acțiuni/a unui produs concret sau abstract |
|---|---|

3. ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII

Se va urmări capacitatea candidaților de a folosi în mod corect și adecvat elementele și structurile gramaticale studiate, conform *Programelor școlare de limba italiană pentru ciclul liceal (L1)*.

Elemente de fonetică, lexic și semantică	<ul style="list-style-type: none"> • cuvinte, sintagme corespunzând domeniilor tematice și funcțiilor comunicative specificate mai sus. • relații semantice (sinonime, antonime, omonime, familii de cuvinte) • câmp lexical • limbaje specializate • figuri de stil, <i>*registre ale limbii</i>, • denotație/conotație
Elemente de morfologie	
Articolul	<ul style="list-style-type: none"> • hotărât, nehotărât, partitiv • folosirea și omiterea articolului • prepoziția articulată
Substantivul	<ul style="list-style-type: none"> • gen, număr (inclusiv cazuri particulare: substantive cu plural neregulat și substantive "sovrabbondanti") • exprimarea cazurilor
Adjectivul (calificativ și pronominal)	<ul style="list-style-type: none"> • acordul adj. calificativ, gradele de comparație (forme regulate și forme sintetice), sensul și comportamentul unor adjective în funcție de poziția față de substantiv (<i>buono, grande, alto, santo, semplice, vecchio, certo</i>) • adjective pronominale (posesive, demonstrative, interogative și nehotărâte)
Numeralul	<ul style="list-style-type: none"> • cardinal și ordinal, exprimarea secolelor, procentelor; numere distributive, colective și colective cu valoare substantivală (<i>paio, coppia, decina, dozzina, centinaio, migliaio</i>)
Pronumele	<ul style="list-style-type: none"> • pronumele personale cu funcție de subiect / de politețe • pronumele personale complementare (locul lor în fraza afirmativă, interogativă, negativă și imperativă) • pronumele personale complementare combinate (locul lor în fraza afirmativă, negativă și imperativă) <ul style="list-style-type: none"> • pronumele reflexiv, posesiv, demonstrativ, relativ, interogativ, nehotărât • pronumele <i>ne</i> și <i>ci/vi</i>.

Verbul	<ul style="list-style-type: none"> • modul indicativ (timpuri simple și compuse) • modul condițional (prezent, trecut) • modul conjunctiv (prezent, trecut, imperfect, mai mult ca perfect) • modul imperativ (forma afirmativă și negativă) • moduri nepersonale (infinitiv, gerunziu, participiu): prezent și trecut • acordul participiului trecut • diateză activă, reflexivă și pasivă
Adverbul	<ul style="list-style-type: none"> • adverbul de mod, de timp, de loc, de afirmație și de negație • grade de comparație; adverbe cu grade de comparație neregulată
Prepoziția, conjuncția	<ul style="list-style-type: none"> • prepozițiilor și locuțiuni prepoziționale • conjuncții și locuțiuni conjuncționale, coordonatoare și subordonatoare
Elemente de sintaxă	<ul style="list-style-type: none"> • subiectul și predicatul, acordul subiectului cu predicatul • atributul • complementul (direct, indirect), complementele circumstanțiale.
	<ul style="list-style-type: none"> • concordanța timpurilor la indicativ • cazurile de folosire a conjunctivului și concordanța la conjunctiv • exprimarea : cauzei, concesiiei, scopului, condiției (perioadă ipotetico), necesității / posibilității, consecinței • subordonata implicită și explicită
Elemente de organizare a discursului, tipuri de texte	<ul style="list-style-type: none"> • fraza activă, fraza pasivă • fraza afirmativă și negativă • fraza interogativă (directă și indirectă) • fraza impersonală, imperativă, exclamativă;
	<ul style="list-style-type: none"> • indicatori temporali și spațiali, articulatori logici; discurs direct și indirect; • textul descriptiv, narativ, poetic, argumentativ (structura și orientarea argumentativă, idei, argumente, exemple; analiză, producere și ordonare de paragrafe; diverse tipuri de articulatori); rezumatul de text; scrisoare. • documentul iconic: lectura imaginii – imaginea publicitară, interpretarea imaginii fixe.

4. TEXTE PENTRU COMUNICAREA ORALĂ ȘI SCRISĂ

Textele vor fi alese luând în considerare *caracteristici comune* precum:

- a) *Sursa* : pasaje din cărți, articole de presă, broșuri, pliante etc., în limba italiană;
- b) *Tipul de text*: text autentic literar / neliterar;
- c) *Dimensiune* (număr de cuvinte): în funcție de profil și tipul de probă (oral /scris);
- d) *Dificultate*: în funcție de nivel și forma de studiu.

L1 : *Tipuri de texte*

- texte autentice de informare generală, pagini Internet;
- articole de presă, texte publicitare;
- articole de enciclopedie / lucrări de popularizare;
- opinii, comentarii / dialoguri / interviuri / rapoarte / referate / eseuri / povestiri etc.;
- texte funcționale (proces-verbal, reclame, anunțuri, cereri, chestionare, fișe, prospecte, diagrame, grafice, tabele, formulare, C.V.); corespondență personală (scrisoare, felicitări, invitații etc.) și oficială / administrativă;
- texte literare autentice; texte de tip reflexiv /eseul reflectiv; fragmente de critică literară;

Notă: în plus, pentru clasele de **bilingv**, se vor include:

1. *Dante Alighieri: La Divina Commedia* (l'Inferno, il Purgatorio, il Paradiso; presentazione generale, il titolo, la struttura, le fonti di ispirazione, l'argomento, la topografia, i numeri e la simmetria, il rapporto pena-peccato, il mondo antico ed il mondo contemporaneo al poeta, la lingua, i quattro sensi del poema); **l'Inferno** – canti V, XXVI (il tema, le fonti di ispirazione, i protagonisti, il rapporto pena-peccato,

la modernità dei due protagonisti nei relativi canti; Dante, giudice ed uomo durante l'incontro con Francesca ed Ulisse).

2. *Francesco Petrarca*: **Il Canzoniere** (il titolo, la struttura, i temi, la lingua e lo stile, la novità dell'opera); i sonetti **Solo e pensoso, Erano i capei d'oro a l'aura sparsi**.
3. *Giovanni Boccaccio*: **Il Decamerone** (il titolo, le fonti di ispirazione, la struttura, la cornice, i temi, il realismo dell'opera, la lingua e lo stile, la fortuna); **Frate Cipolla** (il tema, i personaggi, la caratterizzazione di fra' Cipolla, la costruzione del suo discorso, la società contadina del Trecento, il realismo boccaccesco).
4. *Carlo Goldoni*: La riforma teatrale (il rifiuto dell'improvvisazione e del canovaccio e la stesura scritta dell'opera, la scelta dei caratteri, l'abbandono della maschera, la ricerca della verità e della semplicità nell'azione e nei dialoghi, la lingua, la critica garbata di cose e persone); **La locandiera** (il contesto storico, i personaggi, la caratterizzazione di Mirandolina, la modernità della protagonista, i personaggi, la critica sociale).
5. *Giacomo Leopardi*: **L'Infinito** (il tema ed i precursori, la struttura della poesia, la lingua e lo stile).
6. *Alessandro Manzoni*: **I promessi sposi: il primo grande romanzo della letteratura italiana** (il genere e la corrente letterari, le fonti di ispirazione ed i modelli, la composizione del romanzo, il vero storico e la Provvidenza, la struttura del romanzo, l'epoca storica, i personaggi, i fini del romanzo, la lingua e lo stile, l'importanza dell'opera).
7. *Giovanni Verga*: **La roba** (il genere letterario, il contesto storico-sociale, il carattere veristico dell'opera, il tema, la caratterizzazione del protagonista, la critica sociale, il tipo di narrazione, la lingua e lo stile).
8. *Italo Svevo*: **La coscienza di Zeno** (il contesto culturale, la struttura, i temi, i personaggi, le tecniche narrative, la lingua e lo stile, l'originalità del romanzo).
9. *Luigi Pirandello*: **Il treno ha fischiato** (il tema, la caratterizzazione del protagonista, i personaggi e le situazioni, il contrasto vita/forma, il tipo di narratore).
10. *Giovanni Pascoli*: **La mia sera** (il titolo, la struttura della poesia, i temi pascoliani, elementi del decadentismo in Pascoli la lingua, lo stile e le innovazioni).
11. *Giuseppe Ungaretti*: **San Martino del Carso, Fratelli** (l'ermetismo e la poetica ungarettiana, il tema, la novità del linguaggio poetico).
12. *Eugenio Montale*: **Meriggiare pallido e assorto, Spesso il mal di vivere ho incontrato, Felicità raggiunta** (il tema esistenziale, i motivi ricorrenti ed i simboli, la struttura delle poesie, la lingua e lo stile).
13. *Dino Buzzati*: **Il mostro colombre** (Sessanta racconti).
14. *Gabriele D'Annunzio*: **La pioggia nel pineto**.
15. *Italo Calvino*: **Il barone rampante**.

* Temele, funcțiile comunicative, elementele de construcție a comunicării și tipurile de texte marcate prin asterisc (*) și corp de literă *cursiv*, **sunt obligatorii numai la specializările filologie** (din cadrul filierei teoretice, profil umanist) și **științe sociale** (din cadrul filierei vocaționale, profil militar M.A.I.), au prevăzută în curriculumul diferențiat 1 oră/ săptăm. la limba modernă 1.

LIMBA MODERNĂ 2

1. DOMENII TEMATICE

Temele pentru expuneri / redactări sunt alese din tematica prevăzută de *Programele școlare de limba italiană pentru ciclul liceal (L2)* și sunt inspirate din tot ceea ce reprezintă realitatea înconjurătoare, viața de fiecare zi, experiența personală și experiența umană în general.

DOMENIUL PERSONAL

- Viața personală:
 - familia (membrii familiei; relații interpersonale în familie);
 - alimentație, sănătate etc.;
 - relații între tineri (viața școlară, comportamentul în societate, munca în echipă, activități de timp liber: sport, turism, hobby)
- Universul adolescenței :
 - viața cotidiană, stiluri de viață;
 - universul afectiv al tinerilor; raportul între generații;
 - tinerii și provocări ale societății contemporane.

DOMENIUL PUBLIC

- Țări, regiuni, orașe – obiective turistice și culturale.
- Lumea contemporană (aspecte sociale, economice, politice, istorice, tehnice).
- Mediul înconjurător; aspecte semnificative din mediul urban / rural.
- Telecomunicații, transporturi moderne, mijloacele moderne de comunicare în masă.

DOMENIUL OCUPAȚIONAL

- Universul profesiilor și al meseriilor:
 - meserii, profesii, ocupații, activități, meserii de viitor;
 - cunoașterea unor aspecte semnificative din viața profesională.
 - preocupări, proiecte legate de viitorul profesional.

DOMENIUL EDUCAȚIONAL. CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE

- Tipuri de habitat și stiluri de viață.
- Universul cultural italian/ trecut și prezent.
- Tradiții, obiceiuri, sărbători.
- Personalități din sfera artistică, științifică, sportivă.
- * *Italia în procesul de integrare europeană.*
- * *Relațiile italo-române/ integrare europeană.*

2. FUNCȚII COMUNICATIVE

Se va urmări capacitatea candidaților de a folosi în mod corect și adecvat, oral și în scris, în contexte relevante (registru formal / informal) elemente și structuri lexicale corespunzătoare următoarelor funcții comunicative, prevăzute de *Programele școlare de limba italiană pentru ciclul liceal (L2)*:

<ul style="list-style-type: none">• A solicita și a oferi informații generale despre obiecte, locuri, acțiuni persoane• A solicita și a da informații de ordin personal/general• A solicita și a oferi informații despre locuri de interes cultural/turistic• A cere confirmare/infirmare unor informații despre produse, servicii/experiențe și/sau activități profesionale• A solicita repetarea și reformularea unui mesaj• A cere și a da clarificări pentru înțelegerea unui mesaj• A descrie obiecte, locuri, fenomene• A caracteriza persoane, fapte, atitudini• A povesti o întâmplare, un eveniment• A explica un fenomen, o stare• A exprima sentimente și stări sufletești• A exprima certitudinea, încrederea	<ul style="list-style-type: none">• A cere și a exprima o părere/o dorință/o preferință• A exprima acordul/dezacordul, satisfacția sau regretul• A da/cere lămuriri, sfaturi• A formula o interdicție• A situa un eveniment în timp• A face o expunere pe o temă dată• A exprima obligația, necesitatea și posibilitatea de a face ceva• *A susține cu argumente o opinie personală
--	--

3. ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII

Se va urmări capacitatea candidaților de a folosi în mod corect și adecvat elementele și structurile gramaticale studiate, conform *Programelor școlare de limba italiană pentru ciclul liceal (L2)*.

Elemente fonetice și lexicale	
	<ul style="list-style-type: none">• cuvinte, sintagme corespunzând domeniilor tematice și funcțiilor comunicative specificate mai sus.• câmpuri lexicale; registre ale limbii italiene• relații semantice: antonimie, sinonimie, omonimie; familii de cuvinte
Elemente de morfologie și sintaxă	
Articolul și substantivul	<ul style="list-style-type: none">- articolul hotărât și nehotărât, folosirea și omiterea articolului- articolul partitiv- prepoziții articulate- substantivul – gen, număr (formarea pluralului regulat și neregulat)
Adjectivul	<ul style="list-style-type: none">- adjectivul calificativ: acordul și gradele de comparație (formele regulate și sintetice)- adjective pronominale (posesive, demonstrative și nehotărâte)
Numeralul	<ul style="list-style-type: none">- numeralul cardinal și ordinal, exprimarea secolelor și procentelor, numeralul distributiv
Pronumele	<ul style="list-style-type: none">- pronumele personal subiect (forme accentuate și neaccentuate)- pronumele personal complement direct și indirect (locul lor în fraza afirmativă, negativă și Imperativă); formele combinate- pronumele posesiv- pronumele demonstrativ- pronumele relativ- pronumele nehotărât (forme frecvente)- pronumele adverbiale <i>ne</i> și <i>ci/vi</i>
Verbul	<ul style="list-style-type: none">- modul indicativ- modul imperativ, cu folosirea pronumelui personal- modul condițional (prezent și trecut)- modul conjunctiv

	- modurile nepersonale: infinitiv, participiu, gerunziu (prezent, perfect)
Adverbul	- adverbul, gradele de comparație
Prepoziția, conjuncția	- prepoziții și conjuncții cu mare frecvență în comunicare
Sintaxa propoziției	- subiectul, predicatul, acordul subiectului cu predicatul; atributul; complementul (direct, indirect), complementele circumstanțiale
Sintaxa frazei	- concordanța timpurilor la modul indicativ - concordanța timpurilor la modul conjunctiv - folosirea conjunctivului - exprimarea cauzei, scopului, condiției (perioadă ipotetică), consecinței, concesiilor
Tipuri și forme de fraze	- asertivă (afirmativă și negativă), interogativă, imperativă
Elemente de organizare a discursului, tipuri de texte (recunoaștere, caracteristici / elemente structurale de bază) - textul narativ, descriptiv, publicitar, poetic, * <i>argumentativ</i> .	

4. TEXTE PENTRU COMUNICAREA ORALĂ ȘI SCRISĂ

(caracteristici comune, p. 4, pag. 9)

L2 : Tipuri de texte

- texte / fragmente autentice de informare generală, pagini Internet
 - texte de popularizare / texte din mass-media (presă scrisă, anunțuri, publicitate)
 - texte / paragrafe descriptive și narative; interviu, sondaj de opinii
 - eseuri și texte funcționale (corespondență – scrisoare, mesaj email, telegramă, felicitare, invitație; cereri, formulare, procese verbale, rapoarte, prospecte, cereri, reclamații;)
- * *scurte povestiri , comentarii, texte literare autentice; critică literară ;eseu de opinie, eseu argumentativ etc.*

* Temele, funcțiile comunicative, elementele de construcție a comunicării și tipurile de texte, marcate prin asterisc (*) și corp de literă *cursiv*, **sunt obligatorii numai la specializarea filologie** (din cadrul filierei teoretice, profil umanist) care are prevăzută în curriculumul diferențiat 1 oră/ săptăm. la limba modernă 2.

LIMBA MODERNĂ 3

1. DOMENII TEMATICE

Temele pentru expuneri / redactări sunt alese din tematica prevăzută de *Programele școlare de limba italiană pentru ciclul liceal (L3)* și sunt inspirate din tot ceea ce reprezintă realitatea înconjurătoare, viața de fiecare zi, experiența personală și experiența umană în general.

DOMENIUL PERSONAL

- Persoane (însușiri fizice, naționalitate, starea sănătății).
- Familia: membrii familiei, relații interpersonale.
- Petrecerea timpului liber: aniversări, activități sportive / artistice, emisiuni de radio / televiziune/ excursii / vacanțe etc.
- Universul adolescenței (viață cotidiană, preocupări, idoli, vestimentație, modă etc.); relații între tineri (în activitatea școlară, în timpul liber, corespondență); universul afectiv al tinerilor.

DOMENIUL PUBLIC

- Orientarea în spațiu, situarea geografică, călătorii, mijloace de transport.
- Mediul urban / mediul rural.
- Lumea înconjurătoare: plante și animale.
- Aspecte din viața contemporană (socio-economice, tehnologice, ecologice / educație etc.);
- Alimentație, cumpărături, magazine, prețuri.

DOMENIUL OCUPAȚIONAL

- Universul profesiilor și al meseriilor: aspecte relevante; proiecte de continuare a studiilor și/sau de formare profesională.

DOMENIUL EDUCAȚIONAL

- Școala (relații cu colegii, orar, materii).
- Mass-media pentru tineret.
- Cultură și civilizație italiană: regiuni, orașe, obiective turistice, culturale.
- Obiceiuri, tradiții: sărbători tradiționale, bucătăria italiană.
- Personalități din sfera culturală, științifică, sportivă.
- **Italia în procesul de integrare europeană.*

2. FUNCȚII COMUNICATIVE

Se va urmări capacitatea candidaților de a folosi în mod corect și adecvat, oral și în scris, în contexte relevante (registru formal / informal) elemente și structuri lexicale corespunzătoare următoarelor funcții comunicative, prevăzute de *Programele școlare de limba italiană pentru ciclul liceal (L3)*:

- | | |
|--|--|
| <ul style="list-style-type: none">• a prezenta / a se prezenta / a răspunde la prezentare; a vorbi despre sine• a iniția, a continua, a încheia un schimb verbal• a solicita și a oferi informații de ordin personal• a solicita / a da informații diverse (despre persoane/ obiecte / activități / timp / oră, program de lucru)• a descrie un obiect, o persoană• a relata o acțiune, o suită de acțiuni• a invita, a accepta, a refuza o invitație / ceva• a cere repetarea, explicitarea mesajului• a se scuza / a răspunde la scuze | <ul style="list-style-type: none">• a exprima gusturi, preferințe• a exprima o apreciere / o judecată• a caracteriza acțiuni sau persoane• a exprima o opinie personală• a exprima acordul, dezacordul• a exprima stări emoționale (mulțumire / satisfacție, teamă), sentimente• a invita, a sfătui, a recomanda• a exprima regretul• a exprima motivul, cauza• a formula o sugestie, o recomandare• <i>*a exprima certitudine, îndoială</i> |
|--|--|

3. ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII

Se va urmări capacitatea candidaților de a folosi în mod corect și adecvat elementele și structurile gramaticale studiate, conform *Programelor școlare de limba italiană pentru ciclul liceal (L3)*.

	Elemente fonetice și lexicale <ul style="list-style-type: none">• cuvinte, sintagme corespunzând domeniilor tematice și actelor de vorbire specificate mai sus.• relații semantice : sinonime, antonime, familii de cuvinte.• câmpuri lexicale.
	Elemente de morfologie și sintaxă
Articolul	- folosirea articolului hotărât și nehotărât, prepoziții articulate - articolul partitiv
Substantivul	- gen, număr, pluralul substantivelor, substantive cu plural neregulat
Adjectivul	- adjectivul calificativ: gradele de comparație - adjectivul demonstrativ, posesiv
Numeralul	- cardinal și ordinal, exprimarea secolelor, cele patru operații aritmetice
Pronumele	- pronumele personale subiect, complement direct și indirect, pronumele de politețe - pronumele combinate - pronumele demonstrativ și posesiv - pronumele relative și interogative - pronumele nehotărâte
Verbul	- modul indicativ (prezent, imperfect, perfect compus, mai mult ca perfect, viitorul simplu și viitorul anterior) - modul condițional (prezent și trecut) - modul conjunctiv și cazurile de folosire a acestuia - modul imperativ - moduri nepersonale - modul participiu, acordul participiului trecut cu subiectul
Adverbul	- adverbul de mod, de timp, de loc, de cantitate, de afirmație și de negație
Prepoziția și conjuncția	- prepoziții și conjuncții frecvente în comunicare

4. TEXTE PENTRU COMUNICAREA ORALĂ ȘI SCRISĂ

(caracteristici comune, p. 4, pag. 9)

L3 : Tipuri de texte

- fragmente / texte de informare generală (descriptive, narative)
- articole de presă, publicitate

FILIERA TEHNOLOGICĂ

LIMBA MODERNĂ 1, LIMBA MODERNĂ 2

Clasele a XI-a și a XII-a, ruta directă de calificare profesională

Clasele a XII-a și a XIII-a, ruta progresivă de calificare profesională

1. DOMENII TEMATICE

Se recomandă următoarele teme:

DOMENIUL PERSONAL

- Viața personală: educație, stil de viață, comportament social, strategii de studiu, opțiuni pentru carieră, hobby-uri;
- Relații interpersonale / profesionale, viața de echipă;
- Universul adolescenței (cultură, sport, timp liber).

DOMENIUL PUBLIC

- Aspecte din viața contemporană (socio-economice/științifice/tehnice/ecologice/strategii de utilizare a resurselor);
- Tinerii și viața comunitară;
- Democrație, civism și drepturile omului;
- Mass-media.

DOMENIUL OCUPAȚIONAL

- Aspecte legate de profesii și de viitorul profesional;
- Aspecte teoretice și practice ale specialității;
- Organizarea locului de muncă (instituției, companiei), comportament profesional, deontologie profesională;
- Echipamente, activități, operații și procese de producție (în funcție de specializare);
- Produse și servicii, calitatea serviciilor / produselor.

DOMENIUL EDUCAȚIONAL

- Descoperiri științifice și tehnice;
- Viața culturală și lumea artelor;
- Patrimoniul socio-cultural european;
- Repere culturale ale spațiului italian – trecut și prezent.

2. FUNCȚII COMUNICATIVE

Se va urmări capacitatea candidaților de a folosi în mod corect și adecvat, oral și în scris, în contexte relevante (registru formal / informal) elemente și structuri lexicale corespunzătoare următoarelor funcții comunicative, prevăzute de *Programele școlare de limba italiană pentru filiera tehnologică*.

<ul style="list-style-type: none">- a solicita și a oferi informații generale și de ordin personal- a solicita și a oferi informații legate de completare a unui formular- a solicita și a oferi informații cu caracter de orientare- a solicita și a oferi informații despre produse și servicii (inclusiv despre costuri, prețuri etc.)- a solicita și a oferi informații despre fenomene, evenimente, experiențe, acțiuni și activități profesionale- a solicita și a oferi informații despre programul zilnic / săptămânal- a descrie persoane, obiecte, locuri, fenomene,	<ul style="list-style-type: none">- a solicita și a da instrucțiuni / indicații- a solicita și a da sfaturi- a solicita și a formula propuneri, sugestii- a solicita, a oferi, a accepta sau a refuza ajutorul- a corecta / încuraja / avertiza pe cineva- a exprima obligația / necesitatea / interdicția de a face ceva- a exprima diverse grade de certitudine- a exprima presupuneri- a exprima probabilitatea- a exprima acțiuni / stări posibile- a exprima condiții- a exprima cauze și consecințe
--	--

<p>activități, evenimente, procese</p> <ul style="list-style-type: none"> - a formula comparații între persoane, obiecte, locuri, fenomene, evenimente, procese, stări, acțiuni și fapte prezente cu cele trecute - a formula oferte / invitații - a accepta și a refuza o ofertă / invitație - a exprima și a argumenta refuzul de a face o acțiune - a solicita și acorda / refuza permisiunea de face ceva - a oferi un obiect în mod politicos - a exprima mulțumiri - a cere scuze - a utiliza formule adecvate contextual de inițiere, întreținere și încheiere a unei conversații (inclusiv telefonice) - a cere permisiunea de a întrerupe o conversație (față în față, la telefon) 	<ul style="list-style-type: none"> - a exprima intenții, dorințe, preferințe - a exprima atitudini emoționale: simpatie, regret, încredere, îndoială, îngrijorare, temere - a exprima o hotărâre sau o promisiune - a formula concluzii - a formula decizii - a solicita / a exprima opinii, puncte de vedere personale - a argumenta / justifica opinii / puncte de vedere personale - a exprima satisfacția / insatisfacția față de un punct de vedere - a exprima și a motiva acordul / dezacordul - a contrazice opiniile altora - a cere și a da clarificări pentru înțelegerea unui mesaj - a cere și a da detalii și explicații - a solicita repetarea și reformularea
---	--

3. ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII

Se va urmări capacitatea candidaților de a folosi în mod corect și adecvat elementele și structurile gramaticale studiate, conform programelor școlare pentru filiera tehnologică*.

Articolul: cazuri de folosire a articolului cu nume proprii, cu nume de rudenie, precedate de adjectivul posesiv; alte situații de folosire și omitere

Substantivul: substantive cu forma speciale de plural, pluralul substantivelor compuse

Adjectivul: calificativ, cu formele speciale de comparativ și superlativ, cu superlative neregulate; adjective determinative

Pronumele: pronumele personal, poziția formelor neaccentuate, pronumele combinate, pronumele *ne,ci/vi*, pronumele *quanto*, pronumele nehotărâte, pronumele relative, pronumele interogative

Numerarul: numere cardinale și ordinale (fracționare); procente

Verbul: diateza activă, pasivă și reflexivă; verbe neregulate, folosirea modurilor și timpurilor: moduri personale și nepersonale

Adverbul: grade de comparație ale adverbilor, locul adverbilor în propoziție

Cuvinte de legătură: conjuncții și prepoziții

Sintaxă: fraza condițională; concordanța timpurilor la indicativ și conjunctiv; vorbirea directă și indirectă

4. TEXTE PENTRU COMUNICAREA ORALĂ ȘI SCRISĂ

Filiera tehnologică: *Tipuri de texte*

- Text informativ, explicativ, descriptiv, incitativ (rețete, instrucțiuni de folosire), publicitar, argumentativ

* O.M. Nr. 3488 / 23.03.2006)

IV. PRECIZĂRI

1. *Proba orală :*
 - timpul de lucru: 10 - 15 minute
 - prezentarea: 10 - 15 minute.*Proba scrisă :*
 - timpul de lucru: 3 ore.
2. Structura și dificultatea subiectelor (itemilor) vor fi în raport cu nivelul și forma de studiu.
3. Textele folosite pentru cele două probe de examen nu exclud sau nu trebuie să negligeze, sub nici o formă, studierea textelor din manual, deoarece acestea sunt cele mai bune surse pentru ca elevii:
 - să se exprime mai corect și să comunice mai bine oral și în scris;
 - să-și însușească structuri gramaticale noi, să și le consolideze pe cele vechi;
 - să învețe cuvinte și expresii noi și să învețe sensuri variate ale aceluiași cuvânt în contexte diferite; să se familiarizeze cu diferite genuri, stiluri și registre;
 - să învețe a considera și a aborda orice text nou din manual ca pe un text necunoscut;
 - să învețe să analizeze și să comenteze un text, exprimând opinii și judecăți de valoare personale;
 - să învețe cum să găsească anumite detalii / exemple pentru susținerea opiniilor personale;
 - să-și îmbogățească cunoștințele legate de cultura și civilizația franceză.

NOTĂ

- **Pregătirea candidaților și elaborarea subiectelor pentru examenul de bacalaureat 2009 se realizează în conformitate cu prezenta programă de examen.**
- **Pentru toate profilurile, accentul se va pune pe abilități de comunicare orală sau în scris și nu pe conținutul textelor din manuale, subiectele fiind elaborate în concordanță cu programa școlară, fără a viza conținutul unui manual anume. Manualul școlar este doar unul din suporturile didactice utilizate de profesori și elevi în predare-învățare, care ajută la parcurgerea programei școlare prin însușirea de cunoștințe și formarea de competențe.**